



SKAL BEHANDLES I Utvalg	Møtedato	Saksnr
Komité for miljø- og samfunnsutvikling	02.06.2021	027/21
Formannskap	09.06.2021	054/21
Kommunestyret	17.06.2021	049/21

Saksbeh.:	Lars Helge Aasvestad	Arkiv:		Arkivsaknr.:	
		21/1224		K2-U01	

Næringsutvikling og næringsarealer

Vedlegg:

Handlingsplan 2021 - regional næringsstrategi

Rapport omstillingsarbeidet for 2020

Klettavegen_C001_20-05-2021

Rådmannens INNSTILLING

1. Regional handlingsplan 2021 for oppfølging av mål og tiltak i næringsstrategien legges til grunn for næringsutviklingsarbeidet.
2. Bygging av veg og infrastruktur til nye næringstomter tilknyttet Klettavegen igangsettes.
3. Utvikling av næringsareal på Hov ses på i sammenheng med Bane NORs arbeid med hovedplaner. Rådmannen bes om å fremme en sak om utvikling av dette området spesifikt når Bane NORs anbefalinger foreligger.

02.06.2021 Komité for miljø- og samfunnsutvikling

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Komité for miljø- og samfunnsutvikling- 027/21 Vedtak:

1. Regional handlingsplan 2021 for oppfølging av mål og tiltak i næringsstrategien legges til grunn for næringsutviklingsarbeidet.
2. Bygging av veg og infrastruktur til nye næringstomter tilknyttet Klettavegen igangsettes.
3. Utvikling av næringsareal på Hov ses på i sammenheng med Bane NORs arbeid med hovedplaner. Rådmannen bes om å fremme en sak om utvikling av dette området spesifikt når Bane NORs anbefalinger foreligger.

09.06.2021 Formannskap

Votering:

Innstillingen er enstemmig.

Formannskap- 054/21 Vedtak:

1. Regional handlingsplan 2021 for oppfølging av mål og tiltak i næringsstrategien legges til grunn for næringsutviklingsarbeidet.
2. Bygging av veg og infrastruktur til nye næringstomter tilknyttet Klettavegen igangsettes.
3. Utvikling av næringsareal på Hov ses på i sammenheng med Bane NORs arbeid med hovedplaner. Rådmannen bes om å fremme en sak om utvikling av dette området spesifikt når Bane NORs anbefalinger foreligger.

17.06.2021 Kommunestyret

Nytt forslag fra Iren Carlstrøm:

1. Rådmannen bes utrede og legge fram for kommunestyret innen utgangen av 2021 øvrige næringsarealer som Kongsvinger kommune eier ut over områdene ved Kletta og Hov, og som kan reguleres for næringsvirksomhet. Oversikten skal gi kommunen et bedre grunnlag for å lage en helhetlig plan for regulering av næringsarealer som bygger opp under den regionale næringsstrategien samtidig som de tar hensyn til Kongsvinger kommunes forutsetninger og muligheter for næringsutvikling.

Votering:

Formannskapets innstilling og tilleggsforslaget fra Iren Carlstrøm, AP, ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret- 049/21 Vedtak:

1. Regional handlingsplan 2021 for oppfølging av mål og tiltak i næringsstrategien legges til grunn for næringsutviklingsarbeidet.
2. Bygging av veg og infrastruktur til nye næringstomter tilknyttet Klettavegen igangsettes.
3. Utvikling av næringsareal på Hov ses på i sammenheng med Bane NORs arbeid med hovedplaner. Rådmannen bes om å fremme en sak om utvikling av dette området spesifikt når Bane NORs anbefalinger foreligger.
4. Rådmannen bes utrede og legge fram for kommunestyret innen utgangen av 2021 øvrige næringsarealer som Kongsvinger kommune eier ut over områdene ved Kletta og Hov, og som kan reguleres for næringsvirksomhet. Oversikten skal gi kommunen et bedre grunnlag for å lage en helhetlig plan for regulering av næringsarealer som bygger opp under den regionale næringsstrategien samtidig som de tar hensyn til Kongsvinger kommunes forutsetninger og muligheter for næringsutvikling.

Saksopplysninger:

Revidert regional næringsstrategi 2016-2028 og prioriterte tiltaksområder for 2021 ble vedtatt av Regionrådet for Kongsvingerregionen 25.11.20. Forum for næringsjefer fikk ansvaret for å utarbeide en årlig handlingsplan for oppfølging av mål og tiltak i strategien. Innspill til handlingsplanens innhold er mottatt i Næringsforum 17.12.20 og i møte med regionens Næringshager 11.1.21. Regional handlingsplan har vært lagt frem til behandling i ordfører-rådmannsmøte (ORM) 28.1.21 og Regionrådet 25.2.21.

Næringsstrategiens mål

Regionen samlet skal jobbe for å få en nettovekst på 100 arbeidsplasser pr år gjennom følgende delmål:

- 300 registrerte innovasjonsideer i regionen pr år
- 40 vekstideer i eksisterende og nytt næringsliv
- 10 bedriftsrekrutteringer (over 8 ansatte) per år
- Vekst i etablert næringslivs produktivitet
- Saksbehandlingstid næringsrelaterte byggesaker: 80% <10 dager og gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 21 dager
- Vekst i antall heltidsstudenter på Høgskolesenteret med 30 pr år
- Etablering av et fagskoletilbud i planperioden som er stabilt og relevant for regionalt næringsliv
- Øke antall lærlinger innen teknisk- og industrielle fag: >45 med bestått fagbrev pr år

Næringsstrategiens satsningsområder

1. Prioriterte satsningsområder; bioøkonomi, industriutvikling, logistikk, bygg og anlegg og kunnskapsintensiv tjenesteyting
2. Bærekraftig næringsutvikling
3. Handlekraftige og effektive kommuner
4. Samferdsel og markedstilpassede næringsarealer
5. Relevant kompetanse og FOU
6. Kompetanserekuttering og omdømmebygging
7. Sterke allianser og samarbeid om felles mål

Tiltaksområder og finansiering i 2021

I handlingsplanen er det lagt opp til 11 tiltaksområder og tiltak tilknyttet områdene er beskrevet i handlingsplanen. I tabellen nedenfor gis det en oversikt over prioriterte tiltaksområder og finansieringen av disse. Handlingsplanen er vedlagt saken.

#	Tiltaksområde i regional handlingsplan 2021	Økonomi
1	Etablering av forskingssenter, nye studier, få opp FoU-prosjekter med regionalt næringsliv og en nasjonal EVU-satsning	Kongsvinger kommune finansierer flere av satsningene via Høgskolesenteret. Venter avklaring om skjønnsmidler for prosjekt Etter- og videreutdanning og Forskningscenter.
2	Etablere en plan for arbeid med kunnskapsintensiv tjenesteyting	Ikke finansiert pr. 1.1.21
3	Systematisk arbeid med jernbane, E16, logistikk og arealer inkl. myndighetsarbeid knyttet til bla NTP og avklaring av forretningsmuligheter som følge av bedre infrastruktur.	Kongsvinger kommune, Innlandet Fylkeskommune og Regionrådet (logistikkprosjektet)
4	Etablere en plan for reduksjon i grensehandel og styrking av regionens handelsstand	Forutsettes løst gjennom ordinær drift, samt koronamidler fra fylket (digital kompetanseheving)
5	Jobbe systematisk og målrettet for å videreutvikle statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser i regionen	Kommunene og Byregionprogrammet, samt egne midler til konkrete prosjekter
6	Videreutvikle en innkjøpspolitikk som stimulerer til regionale grønne innkjøp	Forutsettes håndtert gjennom ordinær drift
7	Fortsette arbeidet med bedriftsrekruttering	Kongsvinger kommune, Regionrådet, omstillingsmidler*
8	Få opp antall innovasjons og vekstideer i	Omstillingsmidler*, inkubator og

	regionen, både i etablert næringsliv og fra etablere / gründere.	næringshageprogram
9	Fortsette arbeidet med kompetanserekruttering og omdømmebygging	Byregionprogrammet og midler fra næringslivet til omdømmearbeid
10	Videreutvikle industriklyngen Green Heart Industry	Innlandet Fylkeskommune og omstillingsmidler*. Det søkes også om tilleggsmidler fra FK
11	Utrede muligheten for bedre utnyttelse av regionens bioressurser (sirkulærøkonomi og bioindustri)	Omstillingsmidler*

*) Omstillingsmidler kommer fra KMD/IFK og Kongsvinger kommune

Næringsarealer

I næringsarealstrategien vedtatt i 2017 var målet at Kongsvingerregionen skal tilby varierte næringsarealer som møter næringslivets behov. Arealene skal spesielt tilrettelegge for investeringer innen logistikk, industri, bioøkonomi og bygg/anlegg. I strategien er det nedfelt fire hovedstrategier:

1. Etablere et nasjonalt transportknutepunkt for godstransport på bane og tilrettelegge for samarbeid med andre næringsområder
2. Utvikle et stort næringsområde for bilbasert virksomhet – så nær Kløfta, Gardermoen og Oslo som mulig, herunder Slomarka.
3. Hver kommune skal videreutvikle minimum ett næringsområde hvor pris og infrastrukturtilrettelegging gjør områdene attraktive
4. Kommunene skal markedsføre regionens næringsarealer i fellesskap

I perioden 2017-2021 er det jobbet aktivt med alle strategiene.

- Kongsvinger kommunen har utredet muligheten for etablering av et større areal (1000 da) ved Hov. Det er også jobbet aktivt med regulering av arealer knyttet til terminal på Gropa / Granli. I tillegg har det i hele perioden blitt jobbet med planlegging av en fremtidsrettet jernbaneinfrastruktur (Godspakke Innlandet / KVV Kongsvingerbanen)
- Sør-Odal er nå i ferd med å regulere et 1000 da stort område på Slomarka
- Det er en samordnet presentasjon av de største næringsarealene i regionen på www.kongsvingerregionen.no

I dialogen med næringsjefer, planleggere og eiendomsavdeling i kommunene er det gitt følgende innspill ift det videre arealarbeidet:

1. Arbeidet med strategiene som står nedfelt i den regionale næringsarealstrategien må fortsette. Dette innbefatter å tilrettelegge for attraktive næringsområder og kommunisere disse i fellesskap.
2. Det er også viktig å opparbeide mindre næringsområder. Gjerne i tilknytning til eksisterende områder. Disse bør også synliggjøres på Kongsvingerregionen.no.
3. For næringsaktørene er byggeklare områder med vide reguleringer viktig. Logistikkaktører og batterifabrikk har behov for over 30 meters byggehøyde.
4. Regionalt fokus er viktig. For eksempel så trenger ikke Kongsvinger store (1000 da) næringsområder med åpning for 45 meter byggehøyde for bilbasert logistikk, når Sør-Odal regulerer Slomarka.
5. Det er viktig å kunne prioritere hvilke typer aktører vi ønsker inn på ulike næringsarealer.
6. Det må jobbes felles regionalt å få opp kraftforsyningen til regionen og til sentrale næringsarealer.
7. Klosser kan bistå kommunene når det kommer interessenter som vurderer å etablere seg på regionens næringsarealer (forretningsutvikling, finansieringsmuligheter, nettverk)
8. De store næringsområdene (for eksempel Slomarka og Granerud) må synliggjøres nasjonalt (eiendomsutviklere, Invest in Norway, kraftselskaper, statlige myndigheter). Klosser vil følge opp dette.

Rapport for næringsutviklingsarbeidet (omstillingsprosjektet med flere) for 2020 er vedlagt saken.

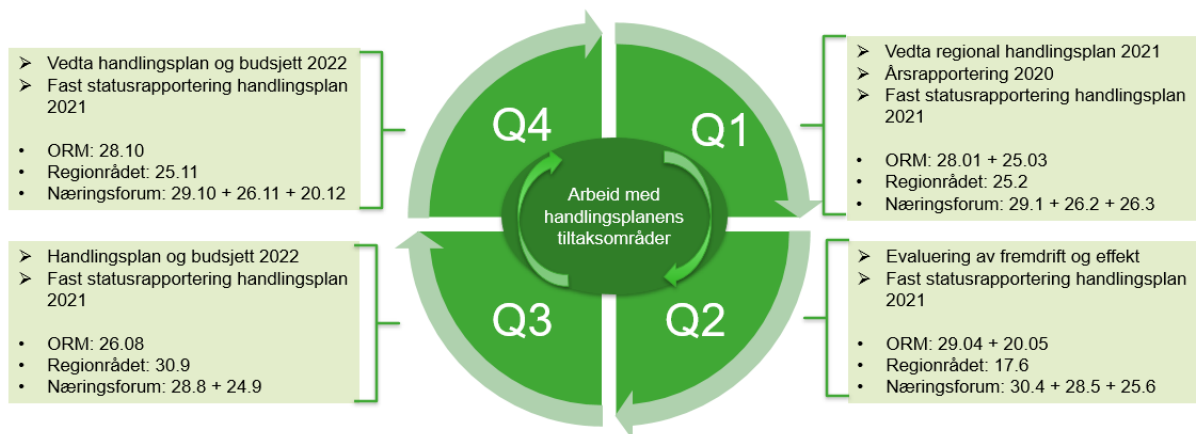
Vurdering:

Næringsstrategien og tilhørende handlingsplan er regionens felles rettesnor for å skape vekst. Den skal være førende for kommunenes arbeid med næringsutvikling, og legge grunnlaget for samhandlingen mellom næringsliv, kommunene og næringsutviklingsapparatet. Regional handlingsplan skal være en operativ plan for det lokale arbeidet med næringsutvikling. Planen skal underbygge felles regional strategi, og sikre at kommunen har en effektiv forvaltning som ser potensiale i næringsrelaterte initiativ. Oppfølging av arbeid med regionens næringsstrategi og dens handlingsplan finansieres gjennom Byregionprogrammet, og koordineres av Klosser Innovasjon som sekretariat for Byregionprogrammet.

Det er også relevant at den enkelte kommune utarbeider plan for sin kommune som underbygger regional næringsstrategi og supplerer den regionale planen. Næringsstrategien forutsetter at kommunene disponerer eksisterende ressurser i forhold til plan, utvikling og kommunikasjon på en måte som underbygger strategien. Dette betyr at personalressurser knyttet til disse områdene prioriteres til å bidra i utviklingen og implementeringen av tiltakene som er beskrevet nedenfor for å underbygge næringsstrategien.

For å sikre at overordnet mål om nettovekst i arbeidsplasser 100+ per år realiseres er det nødvendig med kontinuerlig oppfølging, informasjon og evaluering av måloppnåelse. Åpen og hyppig kommunikasjon mellom eier, oppdragsgivere og tiltaksansvarlige er en forutsetning i arbeidet for å nå regionens felles mål.

Følgende oppfølgingsrutine av regional handlingsplan ihht. årshjulet under anbefales:



Forum for næringssejfer er et regionalt samarbeidsorgan for satsningen. Næringsforumet har månedlige møter hvor målet er:

- Løpende deling av næringsrelevant informasjon mellom kommunene
- Oppfølging av regional næringsstrategi ihht. handlingsplan
- Sikre innspill fra alle kommunene til planer og tiltak

I tillegg har medlemmene i forumet ansvar for å sikre god informasjonsflyt fra forumet til sine respektive kommuner.

Næringsarealer

Kongsvinger kommune har de siste årene hatt en stadig økt interesse i kjøp av næringsarealer. I forbindelse med revidering av arealplanen er det lagt inn store områder til formålet, men som per dags dato ikke er detaljregulert. Kommunen har i mange år hatt ledige og regulerte arealer på Føsker/Kletta og Roverud, men de siste tomtene ble solgt vinteren 2021. Det pågår nå prosjektering av veg, vann og avløp til nye kommunale næringsstomter i bakkant av gjenvinningsstasjonen i Klettavegen. Skisse er vedlagt saken. Det er satt av midler i investeringsbudsjettet til klargjøring av

tomtene for salg.

Det er viktig at det etableres næringstomter av private aktører. For at private aktører skal regulere næringstomter må det være økonomisk attraktivt. Det er flere områder som er ferdig regulerte og som raskt kan opparbeides og selges, det gjelder både Stømner (Byporten AS) og SIVA. Det er også god dialog med andre grunneiere og utbyggere. 24. april vedtok planutvalget å legge reguleringsplan for et næringsområde på Kletta ut til offentlig ettersyn. Dette gjelder et område på ca. 86 daa. I tillegg jobbes det med å regulere et langt større område mot sør hvor flere grunneiere er i dialog.

I arealdelen ble det lagt inn et større fremtidig næringsareal på Hov og nordover mot Roverud. Dette var i henhold til den regionale næringsarealstrategien hvor det skulle etableres et slikt område med jernbanetilknytning. Bane NOR jobber i disse dager med hovedplaner for flere jernbanetekniske tiltak i og rundt Kongsvinger by, og resultatene av dette arbeidet vil kunne gi føringer for hvordan næringsarealet kan utvikles. Hovedplanene skal etter planen ferdigstilles i slutten av 2021, men det forventes at det vil foreligge tydelige signaler fra Bane NOR tidlig på høsten dersom Hov er et aktuelt område for blant annet tømmerterminal og/eller togparkering. Hvis Brandval blir valgt som område for tømmerterminal vil det være aktuelt å vurdere et større næringsområde i dette området.

Medbestemmelse:

Saken er ikke drøftet med hovedtillitsvalgte.

Konklusjon og oppsummering:

Fortsatt fokus på næringsutvikling og tilrettelegging for næringsarealer vil være viktig for Kongsvinger kommune. Å snu den negative trenden som kom med finanskrisen er en langsiktig prosess som en fortsatt må ha stort trykk på. Det tar som oftest mange år fra den første kontakten med en bedrift til en etablering, og kampen om bedrifter er stor.

Arbeidet som er blitt gjort etter at den regionale næringsstrategien ble vedtatt i 2016 har vært formidabel, og det er nå etablert et meget god samarbeid mellom kommuner, næringsliv og næringslivsapparat. Uten dette ville regionen mest sannsynlig ha fortsatt det store tapet av arbeidsplasser som kom etter finanskrisen. Et godt regionalt samarbeid har uten tvil vært viktig. Dette har spesielt vist seg i interessen for næringsarealer. Fra å ha store og billige næringsarealer tilgjengelig for salg er det i dag færre tilgjengelige arealer som er klargjort for salg.

Rådmannen anbefaler at Kongsvinger kommune legger den regionale handlingsplanen til grunn for arbeidet med næringsutvikling fremover. Det er utfordrende med detaljerte statusoppdateringer da måltall i stor grad kommer årlig, men rådmannen anbefaler at det jevnlig rapporteres på status fra arbeidet.

Rådmannen anbefaler at etablering av veg og infrastruktur til nye næringstomter tilknyttet Klettavegen i bakkant av GIR iverksettes. Når det gjelder næringsarealet på Hov er det en anbefaling at utvikling av dette området ses på i sammenheng med hovedplanarbeidet til Bane NOR og hvilke løsninger de anbefaler.